

ТОШКЕНТ ОҚШОМЧИ

№ 115 (5106)
23 МАЙ 1983 й.
ДУШАНБА

Газета 1986 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Ваҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ИККИ ҚИТЪА ЎЗУВЧИЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Шу йил сентябрь ойида Тошкентда Осиё ва Африка ўзувчиларининг ўтказилган VII конференцияси «Ўзувчи ва ҳозирги замон» мавзусига бағишланди. Конференцияда социал тартиқ, тиқлик ва халқлар ўртасида ўзаро ҳамжиқатлик учун, имперализм ва мустақлақчиликка қарши курашайтган икки қитъа тараққипарвар куларнинг ижтислаш...

Тўғрида муқим омил бўлиб қолган Африка—Осиё ўзувчилар ҳаракатининг 25 йиллигига бағишланди. 20 май кунин Москвада СССР Ўзувчилар союзи қанференцияга тайёргарлик Совет комитетининг мажлиси бўлиб ўтди. Мақиллида бўлажак учрашуви билан боғлиқ проблемалар муқоама қилинди. Осиё ва Африка ўзувчилари билан алоқалар совет комитетининг раиси С. Азимов Африка ва Осиё ўзувчилар ҳаракатининг тарихи тўғрисида мажлис қитъачиларига гапириб берди. 1958 йилда Тошкентда бўлиб ўтган I конференцияда бу ҳаракатга асос солинган эди. С. Азимов юбилей конференцияси халқаро жамоатчиликда катта қи...

зиқлиш уйғотганлигини айтди. Ҳозирнинг ўзидеки Осиё ва Африкадаги 60 дан ортиқ мамлакат, бошқа қитъалардаги давлатларнинг адиллари, халқаро ташкилотларнинг вакиллари конференцияда иштирок этиш истагини билдирдилар. Учрашувнинг кун тартиби тасдиқланди. Осиё ва Африка ўзувчилари уюшмасининг бош секретари Алекс да Гума конференцияда ҳисобот доқлади қилди. Яқин мақиллиларда ядро урушининг олдин олиш учун курашда ўзувчиларнинг ролига бағишланган проблемалар муқоама қилинди. Профессорлар проблемаларга бағишланган мунозаралар мавзуси ҳам хилма-хил. Мунозара...

мунозаралар Шарқ ва Ғарб адабларининг ўзаро ҳамжиқатлиги, ўзаро бойиқи, тарихимиз ва нарийш эшлар, бошлар адаббитининг ақволи ва ировожининг истиқболига оидлар. Делегатларнинг республика шаҳар ва қишлоқлари меҳнатчилари билан учрашулари, Ўзбекистоннинг тарихий ва архитектура ёдгорлиқлари билан танишчилари панелиштирилган. Конференцияда программасига мувофиқ китоб вастанасини ташкил этилади. Вастанга ўтган 25 йил мобайнида Осиё ва Африка ўзувчилар ҳаракати қитъачиларни бўлган мамлакатлардаги ишчилик фаолиятини ақс эттирди. Москва. [ТАСС муқбирн].

«ПРАВДА» САҲИФАЛАРИДА
+ Куба Компартияси Марказий Комитети Снэсий бюросининг аъ...

зоси, Куба Республикаси Давлат Кенгаши ва Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Рафаэль Родригесни Октябрь Революцияси...

ордени билан мукофотлаш тўғрисида Совети Президиумининг Фармони эълон қилинган. «Шахталар учун...

техника — газетанин бугунги бош мақоласи ана шундай номланди. + Мамлакатимиз ҳаётига доир янгиликлар, «Шаҳар кўчалари» сар...

ПОЙТАХТ ЮБИЛЕЙИ ШАРАФИГА ЗАРЬДОР МЕХНАТ ВАХТАСИ

Шаҳримиздаги «Компрессор» заводи коллективи ўртасида жонамон Тошкентимизнинг 2000 йиллик юбилейи шарафига йиллик топириқининг муқаддас ақва бағишлаган ақд қилган лешақдам ишчилар сафи муи сайин кеиғайиб бормоқда.

СҮРАТДА: шу қорхона 3-йиғув-меҳаника цехи коммунистик меҳнат бригадасининг аъзоси, махир йиғувчи-слесарь Владимир Яковлев. М. Нуррадинов фотоси.

ТРАКТОРСОЗЛАР ҲУЗУРИДА

Шаҳримизда гастроль бореётган Свердловск аш томошобинлар театри ижодий коллектив артистлари

да меҳмон бўлидилар. Тушлик танлафуқс пайтда бўлган концертда РСФСР халқ артисти И. Белозеров тракторсозларга театр унинг репертуари, Ўзбекистон ва Грузия санат намойендалари билан ижодий ҳамкорлик ҳа...

ИСТИҚБОЛИ ПОРЛОҚ

Маҳалла отахонлари — Улуғ Ватан уруши қатнашчилари Ф. Едгоров, Қ. Мирқаболов, А. Аҳмедов ва бошқалар сўзга чиқиб шаҳримизнинг катта ва мазмуни тарихи, унинг ҳозирда...

Спартакиада байроғи кўтарилди

Бундан уч кун муқаддам Тошкентда СССР халқлари VIII ёғи Спартакиадасининг теннис турнири бошланган эди. Кеча республикаимиз пойттахтидаги «Динамо» теннис стадионида турнирнинг тағтанали очилиш маросими бўлди.

Тантаналар олдиндан турнир қатнашчиларининг булган командаларнинг вакиллари ва Тошкентдаги оталиқ ташкилотларнинг вакиллари В. И. Ленин хайиали ва Парадлар хийбонидеги номаълум солдат қабрига гулдасталар қўйиш...

СҮРАТДА: Ғабекисонинг терма командасининг аъзоси, тошкентлик динамолик, спорт мастери Виктор Богатирев учрашу пайтида. Р. Заградинов фотоси.

Стадион ва спорт майдонларида

Тошкентлик мотоциклчи Исроил Савеев Жижзах обласида Брест қалъаси ҳимоятчи Аваз Нейматов хотире соврини учун ўтказилган аъваневий мусобақада биринчи ўринни эгаллади. У 125 куб сантиметр ҳамжиқатлик мотоциклларини ҳайдаш поғиғасида иштирок этди.

Халқ қилувчи учрашууда улар Тошкент обласи терма командаси спортчиларини мағлубиғатга уқратди. Учинчи совринли ўринни Ғарғия обласининг гандболчилари эгаллашди.

Хамза райони сеноат қорхоналари физкультура коллективларининг вакиллари республикаимиз пойттахтидаги 2000 йиллигига бағишлаб ўтказилётган XIX Тошкент шаҳри спартакиадаи белла...

ҲАМЖИҚАТЛИК БИЛАН

устида улкан кўприқ қурилиши тугаланиши арафасида. Бу объектнинг 13-«Мостройтряд» коллективи барпо этмоқда. Хуллас, район ақли ҳамжиқатлик билан пойттахтиимизнинг 2000 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўрмоқда.

рашли 3-қурилиш ремент бошқармаси коллективи Муинс кўчасининг капитал рементини қириқаришти. Бу объектда 25 миғиғ сўмлик ҳамжада иш бажарилиди. Шунингдек, Бехтирев кўчасида, Қорасув канали...

тақддаги Алишер Навоий роллини иқтидорли актёр Қозғиғонинг СССР-да хизмат кўрсатган артисти Т. Жаманқуллов ижро этмоқда. Спектакль премьерага тайёрланётган кезларда Хамза номли театрининг бир гуруҳ санъаткорлари ташриф буюришди, улар драмани синчковлик билан кўришди, ўз фикр-мулоҳазалари и айтдилар, тақрибелари билан ўртоқлашдилар. Бу дўстона маслаҳат ва фикр алмашулар спектаклининг муваффақияти саҳналаштирилишида катта роль ўйнади.

Хамза театрида «Абай» спектаклини саҳналаштириш жараёни ҳақда шунини айтиш керакики, репетициялар катта қизиқиш ва иштиёқ билан олиб борилди. Асардаги ролларни ижро этишчи Зикир Мухаммеджонов, Ёқуб Аҳмедов, Гани Аъзамов, Турғун Азизов, Ябба Абдуллаева каби таниқли актёрлар жалб қилинган. Уларнинг ҳар бири ўзига хос ижрончилик маҳоратиға эға. Масалан СССР Давлат мукофоти лауреати Ёқуб Аҳмедов ўзбек театр ва кино санъатида бир қатор эсда қолдиган образлар яратган та...

Хамза театрида «Абай» спектаклини саҳналаштириш жараёни ҳақда шунини айтиш керакики, репетициялар катта қизиқиш ва иштиёқ билан олиб борилди. Асардаги ролларни ижро этишчи Зикир Мухаммеджонов, Ёқуб Аҳмедов, Гани Аъзамов, Турғун Азизов, Ябба Абдуллаева каби таниқли актёрлар жалб қилинган. Уларнинг ҳар бири ўзига хос ижрончилик маҳоратиға эға. Масалан СССР Давлат мукофоти лауреати Ёқуб Аҳмедов ўзбек театр ва кино санъатида бир қатор эсда қолдиган образлар яратган та...

СҮРАТДА: О. Мамбетов Хамза номли ўзбек Давлат академик драма театри санъаткорлари билан ижодий мулоқатда.

вазифалари кўриб чиқилди. «Мақтаблар ва ҳунар-техника билим юрталарида рус тили» секцияси мақиллида рус тили ва адабиёти дарсларида самарали педагогик усуллардан, таълимнинг техника воситаларидан, синфдан ташқари ва мактабдан ташқари ишлаш, ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялаш методларидан фойдаланиш билан боғлиқ кўпгина масалалар муқоама қилинди.

«Олий ва ўрта махсус ўқув юрталарида рус тилини ўқитиш» секциясида рус тилини ўқитиш ақволи ва уни ақшнлаш ҳўрлиги, педагогик...

ЖАДАЛ СУРЪАТДА

«Промг а ж д а н строй» трестининг 11-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи Беруний проспектидаги «В-1» кварталда тўққиз қаватли 36 квартирали экспериментал турар жой биносини жадал суръатлар билан бунёд этмоқда. Объектда монтаж ишлари инқоёсига етганиға анча бўлди. Ҳозир мақкур трестнинг ёрдмичи пудратчилари — 22, 97, 107-мақсус механизацияланган кўчма колонналарнинг сайқалчилари, электрчилари, санитария-техника инқоёларини...

ЧИРОЙ ОЧМОҚДА

Пойтахтимиз кўчалари кундан-кунга чирой очиб, тобора яшнаб бормоқда. Бу ишда ихтисослаштирилган «Иул эксплутация» трести коллективининг ҳиссаси катта бўлмоқда. Шу кунларда трест коллективи Форобий, Ш. Сутовели, Фарҳод, Чош...

ШАҲРИМ — ФАХРИМ

Пойтахтиимизнинг Ленин райони меҳнаткашлари Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейига қизғин ҳозирлик кўришмоқда. Шу кунларда Т. Шевченко бульварига ирригация ва «Гордорстрой» трестлари...

Халқлар дўстлиги—маданиятлар дўстлиги

«АБАЙ»—ТОШКЕНТ САҲНАСИДА

Ҳамза номдаги Ленин ордени ўзбек Давлат академик драма театри қозғиғ совет адаббитининг классиги Муҳтор Аъзамовнинг «Абай» романи асосида янги спектакль тайёрланди. Асарни М. Аъзамов номдаги Қозғиғонинг Давлат академик драма театрининг бош режиссёри, СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Қозғиғонинг СССР Давлат мукофотларининг лауреати Озарбайжон Мамбетов саҳналаштирди. Муқбиримиз О. Мамбетов билан учрашиб, ўзбек ва қозғиғ санъаткорларининг ижодий алоқалари тўғрисида сўзбтлашди.

— Аввало «Хамза» эса «Алишер Навоий» драмасининг саҳналаштирилганлиги икки...

Самарқанд. 21 май. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда республика илмий-амалий конференцияси тугади. Конференция Ўзбекистон ўқув юрталарида рус тилини ўқитиш тақомиллаштиришга ба ишни Совет Армиясига чақирилувчи эшлар ўртасида ақшнлаш проблемаларига бағишланди. Рус тили ва адабиётини ўқитиш соҳасидаги таниқли олимлар, мутахассислар, партия, совет, комсомол ходимлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Совет Армиясини вакиллари эшларини рус тилиға ўқитиш сифати ва самарадорлигини янада оширишға доир конкрет вазифаларни муқоама қилдилар, гоят катта социал, умумдавлат аҳамиятиға эға бўлган бу ишни ҳар томонлама яқшнлаш юзасидан қўшимча тадбирларни белгилашди.

Еш авлодин ватанпарварлик ва интернационал руҳда тарбиялашда, КПСС XXVI съезди ўртаға қўйган вазифаларни ҳал этишда рус тилини ўрганиш роли яна ҳам оширилиши учун партия, совет, комсомол ташкилотлари ва бошқа жамоат ташкилотлари, педагогларимиз энг кўп куч-ғайрат сарфлашлари зарурлигини алоҳида таъкиқлаб ўттиди.

РУС ТИЛИНИ ЎРГАНАЙЛИК ВА ЎРГАТАЙЛИК

Самарқанд. 21 май. (ЎзТАГ). Бугун бу ерда республика илмий-амалий конференцияси тугади. Конференция Ўзбекистон ўқув юрталарида рус тилини ўқитиш тақомиллаштиришга ба ишни Совет Армиясига чақирилувчи эшлар ўртасида ақшнлаш проблемаларига бағишланди. Рус тили ва адабиётини ўқитиш соҳасидаги таниқли олимлар, мутахассислар, партия, совет, комсомол ходимлари, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари, Совет Армиясини вакиллари эшларини рус тилиға ўқитиш сифати ва самарадорлигини янада оширишға доир конкрет вазифаларни муқоама қилдилар, гоят катта социал, умумдавлат аҳамиятиға эға бўлган бу ишни ҳар томонлама яқшнлаш юзасидан қўшимча тадбирларни белгилашди.

ЁРҚИН РЕЖА АСОСИДА

1982 йил 24 май кунин Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг навбатдаги Пленуми СССРнинг 1990 йилга бўлган даврга мўлжалланган Озиқ-овқат программаси ва унинг амалга ошириш тадбирлари тўғрисидаги масалани муҳофаза қилди. Бу тадбирларда кўзда тутилган мақсад—имкон борича қисқа мuddатларда мамлакат аҳолисини озиқ-овқат маҳсулотлари билан пухта равишда таъминлашдан иборат эди. Шундан буён ўтган бир йил ичда пойтахт меҳнат коллективлари ҳам Озиқ-овқат программаси ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар. Кўйида йиллик бирлашмалар партия ташкилотларининг етакчилари ана шу борада амалга оширилган ишлар ҳақида ҳикоя қиладилар.

Қишлоқ хўжалиги равақати учун

Н. БЕЛОЗЕРОВ,
«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитети секретарининг ўринбосари.

— КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида совет қишлоқларининг ҳаётий талаб-эhtiёжларини қондириш—партиянинг Программасига ёниб қўйилган жуда муҳим талаб бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолгани равшан таъкидлаб ўтилди. Май Пленуми қабул қилган Озиқ-овқат программасида қишлоқ хўжалигининг юксалтириш борасида гўя муҳим вазифалар кўйилди. Аграр-санаят комплексини ривожлантириш озиқ-овқат маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда муайян роль ўйнаши алоҳида таъкидлаб ўтилди. Пленумдан кейинқ унинг қа-

дорлари барча цехларимизда қиёгин муҳофаза этилди, партия-хўжалик актини йиғилишида эса меҳнат коллективлари ўз зиммаларига конкрет мажбуриятлар қабул қилишди. Мақсад битта эди: колхоз ва совхозларга бевосита трактор, притце ва эҳтиёт қисмлар етказиб бераётган эканамиз, демак Пленум қарорларига жавобан қишлоқ хўжалиги учун зарур бўлган барча буюртмаларни мuddатидан алгари бажаришимиз лозим!

Беш йиллик бошидан буён корхонамиз коллективини қишлоқ хўжалиги учун 500 трактор, юзта прицепнинг планга қўшимча равишда етказиб берди. 1981—1982 йил якунларида кўра коллективимиз КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўмақи билан байроғини олишга сазовор бўлди.

Озиқ-овқат программасини бажариш учун ҳамма нарса—кадрларнинг биллими ва ташкилотчилик санъати, партия ташкилотининг омма орасида ишлаш соҳасидаги бутун бой тажрибасини ишга солиш

талаб этилади. Бу борада корхонамиз партия комитети олдида ҳам муҳим вазифалар турибди. Биз асосий эътиборни қишлоқ хўжалиги меҳнат-нашларининг буюртмаларини беками-куст, мuddатидан алгари бажаришга қаратилмиз. Масалан, шу йилнинг биринчи квартални ва тўрт ойлик план баъра кўрсаткичлар бўйича муваффақиятли бажарилди. Ўтган тўрт ой ичда планга қўшимча 700 минг сўмликдан зиёдроқ маҳсулот етказиб бердик. Биринчи квартал иш якунларига кўра коллективимиз тармоқ ва министрилиги ва тармоқ насаба союзулари Марказий комитетининг кўмақи билан Вайроғини қўлга киритди. В. Сотников, В. Суворов, В. Абдуллаев сингари тажрибали коммунистлар етакчилиги қилаётган 7, 18, 26-цехларнинг партия ташкилотлари ишга талланган ва ташаббускорлик билан етказиб берилган, коммунистларда тошпирланган иш учун шахсий масъулиятни оширишда. Шу кунларда эса Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи шарафига зарбдор вахта давом этмоқда.

Ёрдамчи хўжалик истиқболи

Ш. АКБАРОВ,
Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг секретари.

— Озиқ-овқат программаси ҳам узоқ мuddатли, ҳам ўртача мuddатли, ҳам шунинч (энг зарур) вазифаларни ўртага қўйган эди. Шулар ичда сўнгги (шошилиқ, энг зарур) вазифаларни бутун ишимиз марказига қўйиш зарурлиги Пленумда алоҳида қайд этилган эди. Программа дастлабки кезлардаёқ илк самараларини берди. Бунинг учун ҳамма жойда изчил кураш олиб борилди.

Локал корхонамизга назар ташлаганимизда ҳам буни аққол кўришимиз мумкин. Бирлашма партия комитети дастлабки кезлардаёқ амалий ишга киришиб кетди, корхонанинг шахсий ёрдамчи хўжалигини барпо этиш йулини тўтди. Бинобарин, бундай хўжаликларнинг имкониятларидан гўя тўла-тўқис фойдаланиш ҳам программادا ўз ифодасини топти. Тошкент области Калинин районидagi «Текстильчи» совхозида бизга акрибти берилган 3 гектар майдонда аввало мустаҳкам ем-хашак базаси яратиш тадбирларини кўрдик.

Биз, Озиқ-овқат программаси биринчи даражали иқтисо-

дий вазифа бўлиб қолмай, балки ақтуал социал-сиёсий вазифа эканлигини ҳам яхши тушунамиз. Партиямизнинг совет халқи фаровонлигини янада оширишдан ҳам кўра узоқ мақсадни йўқ. Шунинг учун ҳам барча меҳнат коллективлари қатори бирлашмамиз ижтимоий-техник ходимлари ва ишчи-хизматчилари маҳсулотлар турини кенгайтириш ва сифатини яхшилаш, кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш учун курашмоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг май ва ноябрь (1982 йил) Пленумларида талаб этилганидек давлат, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини мустаҳкамлаш, ҳар бир иш участкасига бирктирилган кишилар масъулиятини ошириш масалалари партия комитетининг кўри-тибидан асло тўшмайпти. Шунинг қувонч билан айтиш мумкин, 1982 йилга нисбатан бирлашмамизда кадрлар қўшимчасизлиги анча камайди. Бу—бирлашмада мураббийчилик ҳаракати кенг йўлга қўйилгани самарасидир, албатта. Маҳсулотларимизга рекламациялар сони ҳам кескин камаймоқда. Ҳозир жами ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг 37,8 процентини давлат Сифат белгиси олган маҳсулотларимиз ташкил этади. Корхонада тўрт ойлик план муваффақиятли адо этилди. Айниқса, 3 ва 5-цехлари Лидия Ивановна Дучиқина, Инесса Константиновна Будникова партия ташкилотига моҳирона етакчилик қилиб келмоқдалар.

КўРГАЗМА ОЧИЛДИ

Будапештдаги почта алоқаси музейида нишонландиغان халқаро электр алоқаси кўргазма очилди.

Кўргазма алоқачиликнинг ривожланиши тўғрисида, унинг бугунги кунда ҳақида ҳикоя қилади. Ахборот узоқтириш замонанвий воситаларини намойиш қилувчи бўлишларга кўра кўргазма очилди.

Кўргазма алоқачиликнинг ривожланиши тўғрисида, унинг бугунги кунда ҳақида ҳикоя қилади. Ахборот узоқтириш замонанвий воситаларини намойиш қилувчи бўлишларга кўра кўргазма очилди.

Хўшёрлик, ўз кучига ишонч — Қўшма Штатлар ва улар қўллаб-қувватлаган контрреволюционий янги жинояткорона авиаторасига қарши курашаётган бугун Никарагуа халқи учун хос фазилатлардир. Сандиночилар халқ армиясининг жангчилари босқинчиларга қарши кураш олиб ўз Ватанларини ҳимоя қилиш учун сандиночилар халқ милицияси отрядлари сафига киришди.

СУРАТДА: кўнгилли «миллисанс»лар батальони контрреволюционерларга қарши курашга жўнаб кетмоқда.

«Тошкент оқшомига» хатлар

Ҳамжиҳатлик билан

Шаҳар пассажир транспортини ишлаб чиқариш Бош бошқармасига қарашли 5-автотарқининг илгор бригадаси бошлиғи Т. Шерматов номини ҳамма хўрмат билан тилга олади. Бу ёш коммунист меҳнатда ҳам, жамоат ишида ҳам ўрнини кўрсатиб келади. Унинг коллективни эса корхонада илгор санъатчи бригадаларга социалистик мисобаклада ҳамшиша қилибди.

Т. Шерматов бригадасида бошлиқ бўлиб ўтганда мамлакатимизга бўйлаб «СССР 60 йиллигига 60 зарбдор ҳафта» шiori остида социалистик мусобақа қизгин тус олган эди. Т. Шерматов бошлиқ коллектив тез-тез зарбдор ҳафтанинг раҳбари бўла бошлагани. Кейинчалик улар М. Тўхтаев бошлиқ 105-маршрут коллективини билан қўлиб-қўйиб тез-тез ўрин алмашиб келдилар. Иккинчи бош коллектив ўртасида тақриб а. а. шулар бўлди. М. Тўхтаев йўловчиларга намунали хизмат кўрсатишнинг коллектив ўртасида меҳнат интизоми ҳай даражада мустаҳкамлигига бевоситалиги алоҳида таъкидлади. Т. Шерматов буни эътиборга олган ҳолда ўтган йилнинг давомида бригадани қўлга киритган ютуқлар ва йўл қўйилган камчиликларнинг туб негизини чўқур ўрганиш билан келгуси ишлар режасини пухталаштириш мумкинлигини қўшимча қилди.

«Хурмача» қилиқ

Шаҳримизнинг Студентлар шаҳарчасида бир қанча савдо шохбчалари йилларга хизмат кўрсатмоқда. Лекин ҳамма магазинларда ҳам намунали савдо хизмати кўрсатилапти, деб бўлмайд.

Биз 12 май кунини кундалиқ эҳтиёж учун зарур бўлган нарсаларни харид қилиш ниятида «Таш-плодоовощ» бирлашмасининг Со бир Раҳимов ултурини-чанана савдо илдорасига қарашли 1-магалиннинг ёнига келдик. Соат 15 дан 20 минут ўтган бўлишига қарамай, эшик бер эди. Ваҳоланки, магазин пешини «Танафус вақти соат 14 дан соат 15 га», деб ёниб қўйилган эди. Эшик ёнида йилларга яқин совет ва чет эл студентлари унинг очилишини кўтиб турнашар. Сабри тугаган баъзи харидорлар магазин эшигини охида тақиллата бошлагани. Шунда ичкаридан ўзини «Магазин мудири» деб таништирган Абдурахмонова (исмини айтишдан бош торти) деган аёл чиқди ва «магазин очилмайди», деб яна ичкарига кириб кетди. Харидорлар яна эшикни тақиллатишга, бир йилгича ва Абдурахмонова магазин эшигига «Соат 15 дан 16 гача санитар соати» деган езувини ёпиштирдилар ва тўпланган харидорларни жергиб ташладилар. Биз шикоят дафтарини сўрасак, «Қаерга бориб арыз қилсанлар, қилаверинлар», деб савдо ходимига ярашмаган сўзлар билан бизни ҳақорат қилишди.

Ҳозир ҳамма жойда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, савдо ва маънавий хизматни намунали йўлга қўйиш чоралари кўриляпти. 1-магазин ходимлари эса ўзоб-шимчаллик қилишяпти.

«Ташплодоовощ» бирлашмасидаги мутасадди ўртоқлар уларнинг бундай «хурмача» қилиқларига қачон чек қўйишади?

Я. МЕҲМОНОВ,
В. И. Ленин номида Тошкент Давлат университетининг илмий ходими.

А. ЖАРОПЕНОВА,
Б. ДУИСЕНБОВА,
студентлар.

Фотоахборот

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида ташкил этилган 127-хўнара-техника мактаби корхона учун маалакани кадрлар етиштириб бермоқда. Шу кунларда мактабнинг бир гуруҳа битирувчилари бирлашманинг 1-филиалига ишлаб чиқариш практикасини ўтамоқдалар.

СУРАТДА: корхонанинг пешқадим тикувчиси, ёшларнинг меҳрибон мураббийси М. Умарова, битирувчилардан М. Шоҳақимова, П. Асомова, З. Шомуродова ва М. Имомалиевага касб сирларини ўргатмоқда.

Ишчи коллективи: СССР Қонунини лойиҳасини муҳофаза қиламиз

Тўқувчилар таклифи

Шу кунларда Меҳнат Қўйил Байроқ орденили тўқимачилик комбинати ишчилари меҳнат коллективлари ҳақидаги СССР Қонунини лойиҳасини кенг муҳофаза этмоқдалар. Қўнминг кишилик комбинатимизнинг цех ва бригадалари коллективларида бўлиб ўтаётган ишчи йиғилишларида бу Қонун лойиҳасини ишчилар томонидан чўқур ўрганилиб, лойиҳага бир мунча ўзгаришлар киритилмоқда, у ишлаб чиқариш жараёнига оид қимматли таклиф ва мулоҳазалар билан тўлдирилмоқда.

«...Меҳнат коллективларида ўртоқларча ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам асосида бир-галликда меҳнат қилишди, давлат, жамоат манфаатлари ва шахсий манфаатлар бирлиги таъминланади, ҳар бир кишининг

коллектив олдидagi ва коллективнинг ҳар бир ходим учун жавобгарлиги принципини қарор тоштирилади», — дейилади меҳнат коллективлари ҳақидаги СССР Қонунини лойиҳасида.

Дарҳақиқат, бугунги кунда тўқимачилик коллективини ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва ҳамжиҳатлик, аҳилиқ қарор топган. Бунга мисол қилиб, корхонада мавжуд бир қатор коммунистик меҳнат бригадаларини, комсомол-ёшлар бригадаларини кўрсатиш мумкин.

Яқинда йиллик ишлаб чиқаришлардан бири—биринчи тўқув фабрикаси 1-цехида бўлиб ўтган Қонун лойиҳасини муҳофаза қилишга бағишланган ишчи йиғилишида ҳам тўқувчилар сўзга чиқиб, ўзларида мавжуд имкониятлар ҳусусида ва шунингдек, иш-

дан ташқари, коллективимизда онгли интизом ва юксак ушшоқликка эришилмоқда, коллектив аъзоларининг меҳнат активлиги ошиб бормоқда. Бизда ҳозир биронта ҳам меҳнат интизомини бузувчи, прогучи ёки ишга кечиниб келувчилар йўқ. Қолоқликка бутунлай чек қўйилган.

Йиғилишда сўзга чиққан бригаданинг илгор тўқувчиларидан Г. Частухина, Л. Трифилова, В. Асаонова ва комсомоллар етакчиси А. Мусаева ҳам коллективдаги ўзаро ёрдам ва ўртоқларча ҳамкорлик, ҳамжиҳатлик ва унинг меҳнатдаги самараларини тўғрисида сўзлашди.

Ингилиш аҳли меҳнат коллективлари ҳақидаги СССР Қонунини лойиҳасини бир овоздан тўла маъқуллашди.

З. ДУСТМУҲАМЕДОВА,
кўп нусхали «Тўқимачилар овози» газетасининг ходими.

ДЕНГИЗ ДАРВОЗАСИ

Бургас портига 80 йил тўлди. Бир вақтлар кичик бир пристань бўлган бу порт ҳозирги вақтда юрларни ортадиган ва туширадиган жуда катта комплексга айланган. Бу ерда барча ишларнинг 90 проценти тўла механизацияланган.

Болгариянинг ана шу денгиз дарвозаси орқали мамлакат ташқи савдо оборотининг қарийб ярми амалга оширилмоқда, юрларнинг кўп қисми СССР

КУЧЛИ СУВ ТОШҚИНИ

АҚШ океанлар ва атмосферани муҳофаза қилиш миллий бошқармасининг бу ерда эълон қилинган докладлари уқтириб ўтилишича, шу йилнинг апрелида мамлакатда юз берган кучли сув тошқини нати-

жасида Миссисипи ва Луизиана штатларининг ўзигагина 17 киши ҳалок бўлган, 50 миндан кўпроқ киши бошпанасиз қолган. Бошқарма маълумотларига қараганда, шу йилда табиий офат етказган умумий зарар 1,5 миллиард долларни ташкил этади.

Кейинги 50 йил мобайнида апрель ойида АҚШ территориясида фақат иккинчи марта об-ҳаво шундай совуқлиги ҳам докладда кўрсатиб ўтилади.

МУЗЕЙ ЮБИЛЕЙИ

Прагадаги шаҳар музейини юз йиллик юбилейини нишонлади. Музей фондларида қарийб ярим миллионга тенгли турли экспонатлар бўлиб, булар Прагадаги музейнинг тарихини кўрсатиб беради. Прагани меъморлик ёдрорликларига бой бўлганлиги учун бу ерда ун юбилейини нишонлади. «Влтава дурдонаси» деб аташади.

Шаҳар музейининг биноси ҳам ноёб архитектура объектларини, шунингдек, ерликлар, муҳрлар ва гербарийнинг коллекциялари кўллаб томишлар билан меҳнатчилар эътиборини жалб қилмоқда.

Прага хунармандларининг кўрол қуралининг мисгарлар, қурашчиларнинг буюмлари, шунингдек, ерликлар, муҳрлар ва гербарийнинг коллекциялари кўллаб томишлар билан меҳнатчилар эътиборини жалб қилмоқда.

ЭКИШ КАМПАНИЙСИ

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида кўклам экиш кампанияси муваффақиятли тутилмоқда. Афғонистондаги биргина Балх вилоятида 85 минг гектардан кўпроқ майдонда бугдой ва арпа экиш давлат экиш иш-

лари ўтнашишда деҳқонларга катта ёрдам бермоқда. 360 тоннадан зиёд сара бугдой уруғини, 870 тонна химиявий ўғит, шунингдек кўп миқдорда ўсимлик зарар қувандаларига қарши ишлатилган дехқон хўжаликлари ўртасида текин тақсимланди. Халқ ҳукумати шу йил баҳорда қарзга бериш учун 350 миллион афғонидан кўпроқ маблағ ажратди. Бу пул имтиёзли шартлар билан меҳнатчиларга берилади.

ҚИСКА ХАБАРЛАР

Франциядаги Лилль шаҳрининг минглаб аҳолиси ишга ёки бирор юмуш билан йўлга отланар экан, одатдаги транспортдан фойдаланиш билан бирга, шаҳарда очилган метрополитенда қатнай бошладилар.

Лилль Францияда Париж, Марсель ва Лиондан кейин метро қурилган тўртинчи шаҳар бўлди.

Гарбий Берлинда курилиш санъати бошидан кечираётган сурункали

танглик ҳамон давом этмоқда. Мултоқо ишсиз қурувчилар 7 минг кишига етган, шунча киши иш ҳақининг маълум бир қисминини йўқотган ҳолда қисқартирилган график асосида меҳнат қилишга мажбур бўлмоқда.

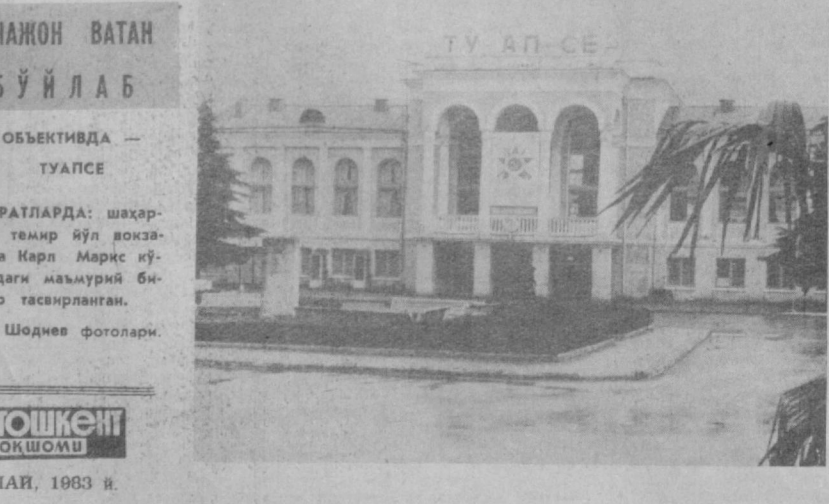
Вуьуджа келган аҳвол учун курилиш кондернлари ва шаҳар маъмурилари ва шаҳар бандонаси билан уй-жой қурилиши ҳажимини ниқозда қисқартириб юбордилар, мак-

МУВАФФАҚИЯТЛИ ОПЕРАЦИЯ

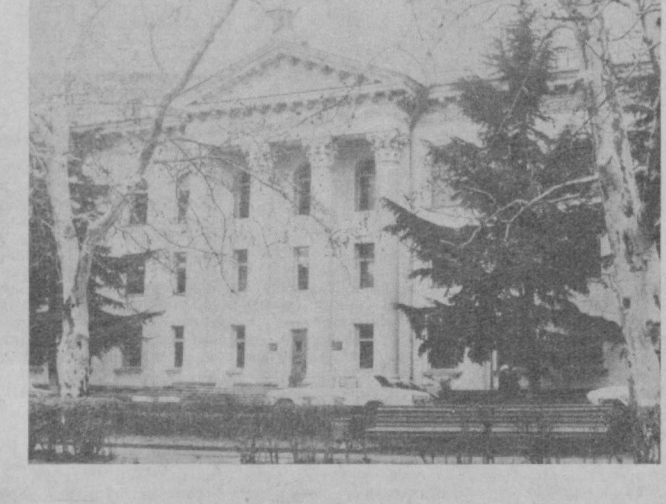
ЛУАНДА. Анголага қарши Униита активчиловчи бўлими тўдаларига қарши Ангола ишчи овоз қилиш халқ қурулли кучлари мамлакатнинг жанубий вилоятлари Бенгелла ва Уламбода муваффақиятли операция ўтказдилар. Анголанинг Ангол ахборот агентлиги халқнинг бир қанча баъзалари яқин қилинди, қўллаб асир олинди. Жанубий Африкада ишлаб чиқарилган курил-яроғлар, шунингдек озиқ-овқат қўлга туширилди.

пунктларида истиқомат қилувчи кишилар актив иштирок этган операция бир ой давом этди. Бу операция босқинчиларнинг Алту Котумбела коммунасига қўққисдан ҳужум қилганлардан сўнг бошлаб юборилган эди. Буьурда босқинчилар неча ўнлаб кишиларни гаровга олиб кетганлар, деб таъкидлайди Ангол халқ қурулли кучларининг муваффақиятли жанговар ҳаракатлари давомида 300 дан ортқ ангол гражданди, шу жумладан 230 нафар бола овоз этилган. Уларнинг ҳаммасини Униита манбуран тутиб турган эди. Жабрланганларга медицина ёрдами кўрсатишмоқда. Овоз қилган раёбларнинг аҳолисини бандитлар талон-тарож қилган мол-мулкларни, чорасиз қўллаб қўйишга қўйиб қайтариб берилди.

Ҳозирги вақтда, деб таъкидлайди Ангол, макур районларнинг аҳолисини актиқилчиловчилар билан ташлаган йўллар ва кўриклари тиклашди. Уйлар қуришда зўр ишжой билан иштирок этмоқда.

СУРАТЛАРДА: шаҳарнинг темир йўл вокзали ва Карл Маркс кўчасидаги маъмурий бинолар тасвирланган. Х. Шодиев фотолари.

СУРАТЛАРДА: шаҳарнинг темир йўл вокзали ва Карл Маркс кўчасидаги маъмурий бинолар тасвирланган. Х. Шодиев фотолари.

АДАБИЁТ ВА САЊАТ САҲИФАСИ

«ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ» КОНКУРСИГА:

ИЖОД ГУЛДАСТАСИ

МУАЛЛИФЛАРИМИЗНИ ТАНИШТИРАМИЗ

● Темура УБАЙДУЛЛО — 1946 йилда Тошкентда туғилган. «Телефон», «Замин муҳаббати» шеърли тўпламларининг ва «Корваланиома», «Болалигим» каби достонларнинг айланиши. СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси. Ҳозир «Гулхан» журналида адабиёт ва санъат бўлимининг мудирини вазириликда ишламоқда.

● Абдураҳмон УСМОҶОВ — 1954 йилда Фарғона областининг Узбекистон районинида туғилган.

● Ҳақим ҲОМИДИЙ — ўзбек классик адабиёти масалаларига одат қатор тадқиқотлар ва мақолалар муаллифи. Филология фанлари кандидати, доцент. Кўп йиллардан буён Ўзбекистон Республикаси Тошкент Давлат педагогика институтинида дарс беради.

● Омон МУХТОРОВ — ёзувчи ва шоир. «Нинго», «Қушлар ва тушлар», «Оҳанг», «Бухоролик доғи» синари шеърли ва насрий китоблар муаллифи. Ўзбекистон ССР Кинематография Давлат комитетинида ишлайди.

● Валентина МУКАНОВА — 1946 йилда туғилган. Тошкент давлат маданият институтининг хор дирижёрлиги бўлимини тугатган. Хор ва яққа овоз учун ёзилган бир қатор қўшиқлар муаллифи. И. Охунбобоев номидаги пионер ва ўқувчилар уюнида бадий оулим мудирини бўлиб ишламоқда.

● Александр ГЕРАСИМОВ — 1949 йилда туғилган. Унинг турли жанрлардаги фотосарлари республика матбуотида мунтазаан ёриштирилган. СССР Журналистлар союзининг аъзоси. Ҳозирги пайтда Гафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриётида ишламоқда.

Темура УБАЙДУЛЛО:

«ТОШКЕНТ, СЕНГА ЭТАМАН ТАЪЗИМ...»

ШАҲРИМ ҚУЧОҒИНИ КЕЗДИМ СУБҲИДАМ

(МОНОЛОГ)

I
Она шаҳрим, кўзу қароғим —
Этган менинг хаёлимни ром.
Қучоғинида сайр этар чоғим,
Қайнаб-тошди дилимда илҳом.
Чиройинга тўямасдан кўзим,
Муҳаббатим қўйиб бораман.
Етарикан таърифта сўзим,
Мадҳинг шеърга қўйиб бораман.

II
Еп уфурар гулларининг ҳидин,
Анҳорларнинг буйлари сўлим.
Сайрар жўшиб батакор, бетин,
Қўшчаларнинг куйлари сўлим.
Равон йўллар баҳринг очади,
Шавирлашар аста япроқлар.
Суварлар чертар фусуқор оҳанг,
Қирғоқларни йўл чақ-чақлар.
Олпоқ-олпоқ уйлар ростлаб қад,
Савлат тўкиб туради қатор.
Ҳар гўшада шодлик, фароғат,
Ҳаёт гўзал мисли тонготар.

III
Шод кулгилар бўлди хаёлим,
Уйларимни олдим тез жамлаб.

I
Кўз-кўз қилар ҳусну жамолин,
Билми кони — қадрдон мактаб.
Қўзғурайди болалар кўноқин,
Қўзғурайди болалар кўноқин,
Чалинса-ю қани, кўнгирик,
Мен ўтирсам партага бугун,
Қалам берса менинг қўлимга,
Дилга зно сочиб муаллим.
Вуқудимни қоплаб ҳаяжон,
Эшитардим сабоғу таълим.
Болалиқдан қилиб биз парвоз,
Жабҳаларда урамиз жавлон.
Кексаимиз ва лекин эҳ, соз,
Сафларимиз доим навқирон.

II
Одимлайман, жўшади туйғум,
Гўзалликлар кўзим олади.
Чойхонанинг нақшлари гулгун,
Боқиб киши ҳайрон қолади.
Ором олар бунда ҳар одам,
Ширин сўхтаб, кулги маскани.
Хўв, сўрида жамоатдир жам,
Судбатлари ром этар манн.
Отагонлар давраси бўйлаб,
Пиёлада айланар кўк чой.
Отагонлар, яшанг кўп йиллар,
Сиз бор — ҳаёт очади чирой.

I
Утирибди ана бир киши,
Чой ҳам ичмас, кини кўли йўқ.
Сександию ҳаёлот қуши,
Тасавури жонланди тўлиқ.
Жангга кирган арслон сиёғи,
Босиб ўтган қонли йўлларин.
Бутун бўлган кўли, оғғи,
Қонли уруш юлган қўлларин.
Дейди: «Ҳамма меҳнат қилса-ю,
Узим бунда бекорчи қолсам.
Эҳ, қўлларим бутун бўлса-ю,
Кани энди бир гишт қўйсам!»
— Отагоним! Қўлларингиз бут,
Қўлларингиз бу — мен бўламан.
Армонларни айлангиз унут,
Йўлларингиз бу — мен бўламан.
Қалқир унинг кирпигида эш,
Тўкилади кини томчи дур.
Она шаҳрим улуғлаган эй —
Ҳамшаҳарим, сенга ташаккур!

II
Уруш!
Вуқудларни музлатар бу сўз,
Хотирани эзар бекорим.
Кўрмасанг ҳеч даҳшатларини кўз,

Оқибати ўзидан ёмон,
Она шаҳрим, неча фарзандинг,
Ватан дея қурол олдилар.
Қанча-қанча ёвуқ дилбандинг,
Олиқ тўпроқ ичра қолдилар.
Кўрмаганман уруш дудини,
Ҳидламадим порох ҳидини,
Фарзандларинг тўқди қонини.
Лек билман саодат учун,
Фарзандларинг тўқди қонини.
Лек билман, у савақ уруш,
Ажал бўлди неча мннг жонга.
Мен уларнинг қолган умрини,
Яшаш учун келдим жаҳонга!

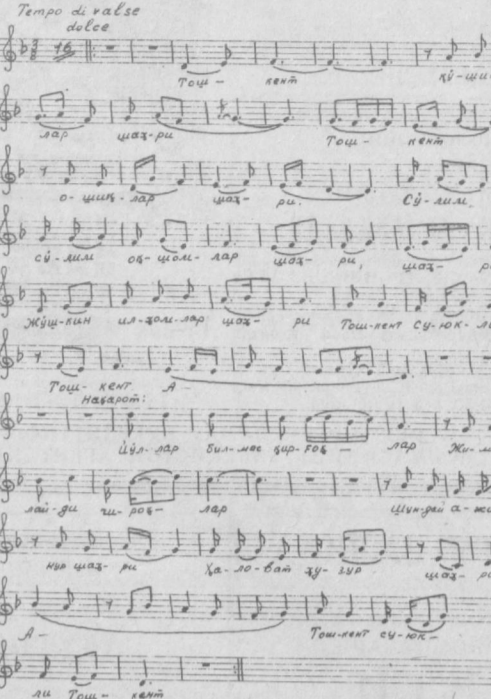
Шаҳримнинг энг кўркам жойида
Қад ростлаган ёдгорлик мағрур.
Сукут сақлар унинг пойида
Ҳамшаҳарлар дилида гурур.
Қоқ эртани, бўлсин хохи неч,
Кекса-ю ёш этар зўбрат.
Ахир бу фарз, ахир будир бурч,
Етар бунда Номазилум солдат.
Сен яшайсан, шаҳарим, онам,
Дил яратар милоҳатинг бор.
Сенга боққан онимда ҳар дам,
Шаҳидларни эслайман тақдор.
Улар бағринг аро ҳур замон,
Барпо этиб, қуриб кетдилар.
Яшарсан, сурсан даврон,
Ешлиқларни бериб кетдилар.
Яна шаҳрим, қиблом порлоқ,
Шарқ қўсиди мангу бир бўлоқ,
Ҳеч қурмас мангу бир бўлоқ,
Муҳаббатдай абад ёш бўлиб!

Киндик қони тўкилган ерин,
Ҳар ким суёб этар масканин.
Мен қалбимни ўзингга бердим,
Қучоғида яйраб ўганин.
Шовулган ям-шил боғлар,
Қўйни иллар сеҳри бор қабар,
Эзил сувар куй айтаган чақлар
Таралади жон тулар кафи.
Сен жаннатда яшайсан порлаб,
Латифатинг тасвир этар ким!
Сен турмасанг илҳомга чорлаб,
Мен ҳам шоир бўлмасдим.

балким,
Суриб меҳнат завқи, нашъасин,
Гулла шаҳрим, топавер камол,
Узинг бахтим, жарангдор ознам!
Дўстлик билан очасан жамол
Сенга мангу этаман таъзим!

СУЮКЛИ ТОШКЕНТ

Валентина МУКАНОВА музикаси Омон МУХТОРОВ шеърли

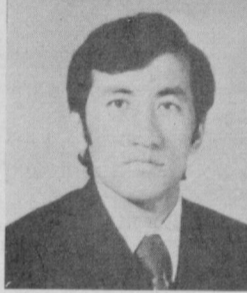

Тошкент — қўшиқлар шаҳри,
Тошкент — ошиқлар шаҳри,
Судлим оқшомлар шаҳри,
Жўшқин илҳомлар шаҳри —
Тошкент. Суякли Тошкент.

Шундай ажайб нур шаҳри,
Халоват, хушур шаҳри —
Тошкент. Суякли Тошкент.
Йўлларидек бағри кенг,
Умри тарихларга тенг,
Эркин қушларнинг шаҳри,
Ширин тушларнинг шаҳри —
Тошкент. Суякли Тошкент.

На қарот:
Йўллар билмас қирғоқлар,
Жинирлайди чироқлар.

Кичик ҳикоялар Ҳаёт шамчироғи

Адҳам ота билан Сарви хо-
ладинг битта-ю битта ўғли Қо-
диржон олти йил ўқиди. Қўн-
гил қўйган қизига уйланти-
ришди. Янги ҳовли-жойи о-
ламдан ўтди. Қодиржон она-
си Сарви холамини ўз уйига-
қўшини қишлоққа олиб кетиш
учун қанча ҳаракат қилди,
бўлмади!

— Кўй, ўғлим, отанинг чи-
роғини ёқиб ўтирай. Борган-
ин билан нима, силларга буз
тўқиб бераримди?! — дерди
маъсуслик билан она.

Узи кўчиб келаядеса, иш
жойига ўзоқлик қилади.
Чолининг вафотидан кейин
холага оғир бўлди. У кечал-
лари ухловмай, оёқлари то-
либ юролмай қолгунча чор-
боғни айланиб чиқарди. Қо-
диржи билан банд. Ҳафта-
да бир келса келадди, бўлма-
са йўқ. Келини ҳам шу. Ке-
ча эса Қодиржон онасини
кўрда-қўймай олиб кетди.
Сарви хола ҳар сафар кели-
нини кўрганда кўнгли хижил
бўлар, эзилб кетарди. Тур-
муш қуришганида беш йил
бўлди. Халигача кини боши
уч бўлмади, кўпайишмади.

Қишлоққа элтувчи йўлга ту-
шиб олди. Сарви хола
хушбахтаринг энг олдин Адҳам
отага етказишга ошқарди.

Қишлоғимизда юз ёшдан
ўтган бир отахон бор эди.
Кексалар уни «Зокир сайқал»
деб аташарди. Қунарнинг
бирида ана шу сўз маъноси-
ни отамдан сўрадим.

— Ҳа, Бобонинг асли исми
Зокиржон, «сайқал» лақабини
эса қишлоқ оқсоқоллари ал-
ленчук меҳр билан қўшиб
айташарди. Чунки у умрининг
оширига шу ерда меҳнат
қилди. Бутун ҳаётини ўйма-
корлик санъати сир-асорла-
рини ўрганишга, шу касбини
эъзозлашга бағишладди.

Ҳар гал қишлоққа борган-
нимда бир нафас туриб қола-
ман. Бу ажайиб санъат қоши-
да таъзим қилгим келадди. Ма-
на, бугун ҳам у киши беэган
чойсина меҳмониман. Ота
бундан бир неча йил аввал
оламдан ўтган бўлса ҳам,
унинг ёркин сиймоси бекти-
ёр кўз ўнгимда гавдаланди.
У ўзига мангу ёдгорлик қў-
йиб кетибди.

Бир-икки пиёла кўк чой
ичиб, ташқарига чиқдим. Уйга
томон кетар эканман, бекти-
ёр орқага ўғирилдим. «Зокир
сайқалнинг бу чойхонаси ҳе-
қиқатан ҳам азиз маконим
чиройга чирой қўшган эди.
Мендаги ҳорғинлик кайфия-
ти ўринини фаҳр ҳисси эгал-
лади...»

Сутдек олпоқ тонлар маф-
туниман. Осмон ўлар «оқ ол-
тин» хирмонлари борлигини
мафтун этади. Онагонлар су-
ти оқ. Фарзандлар дили, йў-
лининг оқ бўлишига умид
белгисимикан бу!

Мудом ўғитчи бобонинг
соч-соқоли оқ. Дўстининг,
савғилининг кўнгли оқ. Оқ
гуллар дилларга қувонч бахш
этади.

— Аммо, оқликнинг ёмони
ҳам бор, — дейди онам.
— Қайсиси ёмон! — сў-
райман ноҳос.
Онам бироз маънос торт-
и, дейди:
— Ҳеч бир фарзанд, инсон
ноқобил бўлмасин, ота-она,
эл-юртнинг оқ қилишига —
қакрига учрамасин!

Абдураҳмон УСМОҶОВ.

САЊАТНИНГ СЕҲРЛИ ОЛАМИ

Ҳақиқий санъат ин-
шига бир олам завқ
оғишлайди. Уни ру-
ҳан бойтади. Узоқ
асрлар тарихга эга
булган халқ амалии
санъатининг ноёб ду-
доналари ҳам, авлод-
дан-авлодга ўтиб бониб
келаятган миллий рақс
санъати ҳам ана шун-
дай хусусиятга эга.
Уларда халқимиз қал-
бидagi гўзаллик ва эз-
гуллик тунуларни узига
хос ифодасини топ-
ган. Ўзбекистон ССР-
да хизмат кўрсатган
артистлар, Ўзбекистон
Ленин комсомоли му-
кофотининг лауреат-
лари Дилафруз Жаб-
борова ва Одиал Камол-
хўжаевларнинг санъа-
ти ана шундан дало-
лат беради.

Оқлик

Сутдек олпоқ тонлар маф-
туниман. Осмон ўлар «оқ ол-
тин» хирмонлари борлигини
мафтун этади. Онагонлар су-
ти оқ. Фарзандлар дили, йў-
лининг оқ бўлишига умид
белгисимикан бу!

Мудом ўғитчи бобонинг
соч-соқоли оқ. Дўстининг,
савғилининг кўнгли оқ. Оқ
гуллар дилларга қувонч бахш
этади.

— Аммо, оқликнинг ёмони
ҳам бор, — дейди онам.
— Қайсиси ёмон! — сў-
райман ноҳос.
Онам бироз маънос торт-
и, дейди:
— Ҳеч бир фарзанд, инсон
ноқобил бўлмасин, ота-она,
эл-юртнинг оқ қилишига —
қакрига учрамасин!

«Тошкент таронаси» конкурси давом этмоқда

Бугун биз газетхон-
ларнинг илтимосларини
инобатга олиб Тошкент-
нинг 2000 йиллигига ба-
ғишланган «Тошкент та-
ронаси» конкурси шарт-
ларини яна бир бор эъ-
тиборингизга ҳавола
этаймиз.

Ишчилар синфи ҳақи-
да, тошкентликларнинг
Ўзбекистон пойтахти
2000 йиллигига тайёр-
гарлик жараёнида қўл-
ютуқлари тўғрисида хи-
коя қилувчи энг яхши
бадий, публицистик

ва музика асарларига
Тошкент шаҳар конкур-
сини 2000 йиллигига ба-
ғишланган «Тошкент та-
ронаси» тарихга эга
булган халқ амалии
санъатининг ноёб ду-
доналари ҳам, авлод-
дан-авлодга ўтиб бониб
келаятган миллий рақс
санъати ҳам ана шун-
дай хусусиятга эга.
Уларда халқимиз қал-
бидagi гўзаллик ва эз-
гуллик тунуларни узига
хос ифодасини топ-
ган. Ўзбекистон ССР-
да хизмат кўрсатган
артистлар, Ўзбекистон
Ленин комсомоли му-
кофотининг лауреат-
лари Дилафруз Жаб-
борова ва Одиал Камол-
хўжаевларнинг санъа-
ти ана шундан дало-
лат беради.

мажбуриятларини ва
муқобил планларини ба-
жариш бўйича мусоба-
қасини кенг ёритиш, иш-
лаб чиқариш самара-
дорлиги ва иш сифати
проблемасини, илмий-
техника тараққиёти
суръатини тезлаштириш,
халқ ҳўжалигида юксак
пиравард натижаларга
эришишни чуқур очиб;
Пойтахт меҳнатқашла-
ри, беш йиллик қаҳра-
монлари, янгилик та-
шаббускорлари, Бутун-
иттифок, республика,
област ва шаҳар со-

циалистик мусобақаси-
нинг коллектив ғолибла-
рини, пойтахтимиз шўхра-
тига-шўҳрат қўшаётган
лаб чиқариш меҳнат кў-
таринчилиги, юксак
сийсий онглилиги наму-
наларини ёркин акс эт-
тириш;
Меҳнат коллективла-
рининг пойтахтни ком-
мунистик меҳнат, юксак
маданият, намунали жа-
моат тартиби ўрнатил-
ган шаҳарга айланти-
риш учун олиб бораёт-
ган кўп қиррали ишни

ширилган бўлиши за-
рур.
III. Конкурсини яку-
лаш тартиби
Конкурс 1983 йил
сентябрийда, Ўзбекистон
пойтахти — Тошкент
шаҳрининг юбилей тан-
таналари арафасида
якулланди.
Конкурс ғолиблари
учун қўйиладиган мукофот-
лар белгиламанг:

1. «Проза» бўлими бў-
йича:
бита биринчи мукофот
— 500 сўм миқдорда;
иккинчи иккинчи мукофот
— 300 сўм миқдорда;
учинчи мукофот
— 200 сўм миқдорда;

2. «Публицистика» бў-
лими бўйича:
бита биринчи мукофот
— 500 сўм миқдорда;
иккинчи иккинчи мукофот
— 300 сўм миқдорда;
учинчи мукофот
— 200 сўм миқдорда;

3. «Фоторепортаж» бў-
лими бўйича:
бита биринчи мукофот
— 500 сўм миқдорда;
иккинчи иккинчи мукофот
— 300 сўм миқдорда;
учинчи мукофот
— 200 сўм миқдорда;

4. «Музыка асари» бў-
лими бўйича:
бита биринчи мукофот
— 500 сўм миқдорда;
иккинчи иккинчи мукофот
— 300 сўм миқдорда;
учинчи мукофот
— 200 сўм миқдорда;

қўшиқ» бўлими бўйича:
бита биринчи мукофот
— 500 сўм миқдорда;
иккинчи иккинчи мукофот
— 300 сўм миқдорда;
учинчи мукофот
— 200 сўм миқдорда;

Бундан ташқари, 12
та рабағлатирувчи му-
кофот таъсис этилган.
«Измайлов» туристик
комплексига бепул йўл-
ламалар (2 та муко-
фот); «Звенигород» дам
олиш пансионатига (4
та мукофот); «Плес»,
«Лунов», «Спутник» ту-
ристик базаларига (6 та
мукофот), шунингдек
«Тошкент оқшом» ва
«Вечерний Тошкент» га-
зеталари редакцияси-
нинг энг истеъдодли аш
муаллифлари учун бел-

Маданий меросимиз
хазинасидан

КОМИЛ ХОРАЗМИЙНИНГ ТОШКЕНТ МАДҲИЯСИ

ЭМАС КИШИГА БУ
ДУНЕДА
МУЛКУ МОЛ КАМОЛ,
ХУСУЛИ ИЛМУ ХУНАР
КЕЛДИ БЕЗАВОЛ КАМОЛ.
(КОМИЛ)

Урта Осиёнинг Россияга қўшил-
луви туфайли бунёгга келган янги
тарихий шароитда яшаб ижод
этган пешқадим шоир, таржимон,
бастакор, жамоат ва давлат ар-
боби Полвонийез Мухаммад Ко-
мил Хоразмий (1825—1899) Аҳ-
мад Донш, Фуқрат сингари илгор
маърифатпарвар санъаткор
эди.

У 1883 йилда илк бор Россия-
га борди, Мухаммадраҳим соний-
Феруз билан бирга Петербургда
бўлди. Бунда Комил Хоразмий
рус маданиятидан фойза ва завқ
олиб, ижодга берилди. Вой рус
музика маданияти унинг баста-
корлик фаолиятига қанот бахш
этди. Икки қисмдан иборат «Хо-
разм нотаси» Комил Хоразмий-
нинг ихтиросидир. Комил 1891—
92 йили Тошкентга келди. У ҳам
Фуқрат сингари шаҳар айланди,
Тошкентнинг илгор рус мадания-
ти фойза киритган диққатга сазо-
вор жойларини томоша қилди.
Чунончи, ўша йили 11 сентябрда
Латин босмахонасида бўлди, те-
атр, гимназия, концерт заллари-
дан баҳраманд бўлди, музика
тинглиди. «Икки шўх» каби
лирик шеър-романслар ижод
этди. 1896—1897 йилларда у яна
Тошкентга келди. Лекин бу гал
Комил Хоразмий давлатнинг ния-
тида сафар қилган эди. Шу кели-
шида эллик байтадан иборат Тош-
кент мадҳиясини ёзади. «Дар
баёни таъриф ва таъсиди Тош-
канд» ёки «Қасида навра» деб
аташмиш бу шеърли мадҳияни
«Туркистон вилояти газети»да
босилган эди.

Маданий шаҳар —Тошкент хиб-
бонларини кезар экан, прогрессив
дўстларини эгани бўлган шоир,
неҳраси оқин хотин-қизларни кў-
риб, жузла-жузла севибди. Уларни
«ҳуру рабобон» Тошкентни эса
жаҳаннат деб атади:
Рўзу шаб сайр айлар
Анда хуру гилдон уринга,
Сарвадду гулжабини
гулдузори Тошканд.

Филология фанлари доктори А.
Ҳайитметов ўзи наширга тайёрлаган
Комил девонига сузбосинида
жузла тўғри уқитиб ўтгандек,
Комил дунёқарашининг тақомили-
да хон ва унинг амалдорлари
ҳамроҳлигида 1883 йилда ва ун-
дан кейин Москва ва Петербургда,
1892 ва 1896—1897 йиллар-
да Тошкентга қилган сафарлари
натта аҳамиятга эга бўлган. Бу
сафарларида у аввало илгор рус
маданияти ютуқлари билан тани-
либ, улардан қаттиқ таъсирланди.
Бунга хусусан Тошкент ҳақидаги
мадҳияси яққол мисол бўла ола-
ди.

Узоқ Хоразмдан сафарга отла-
ниб, ўн кун йўл юриб Тошкентга
яқинлашиб келган шонирда я-
яшил, баҳаво шаҳар манзаралари
чиройли таассурот қолдириди. Бу
таассуротлар қўйиладиган ёркин
сатрларда ҳам ўз ифодасини топ-
ган:
Туби осо бош чекиб
чархи муалло авнига,
Арчау, бед бирла
шамшоду чинори Тошканд.
Таъму лазазатда эрурлар
бир-бирсиндан алаз
Пўртаҳолу олма, ноки
обдори Тошканд.
Маскау лимону шафтолу
хусайний, сояний
Пштау бодому анжиро
Анори Тошканд.

Комил Хоразмийнинг Тошкентга
саҳий куз фаслида етиб келган,
Шаҳар ўзининг оби ҳавоси, та-
биати, одамлари билан шонирга
ёқиб қолади. Завқ билан у шун-
дай ёзади:
Хуш ҳаволик мунча бўлса
анда айём хазон.
Ераб, арқандур нечук,
фасли баҳори Тошканд.
Шоир Тошкентни ҳеч қайси
шаҳарга ўхшатиб бўлмайди деган
хулосага келди:
Лойқ эрмас оми ташбўх
айламоқ ҳеч шаҳрга,
Айласа ҳар ерга ташбўх,
улғай ори Тошканд.
Комил Хоразмийнинг Тошкент
таърифи ва таъсифига бағишлан-
ган ва оташин, самимий сатрла-
ри ватанпарвар шонирга хос ҳо-
рапар ва нафос билан суғорилган
бўлиб, ҳозир ҳам ўзининг роғат
натта маърифий ҳамда эстетик
аҳамиятини йўқотмаган.

Х. ҲОМИДИЙ,
филология фанлари кандидати.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

3 Тошкент
БЕГ ОҚШОМШ

23 МАИ, 1983 й.

